

Yenilenebilir Enerjiden bir Sanayi Devrimi Çıkar mı?

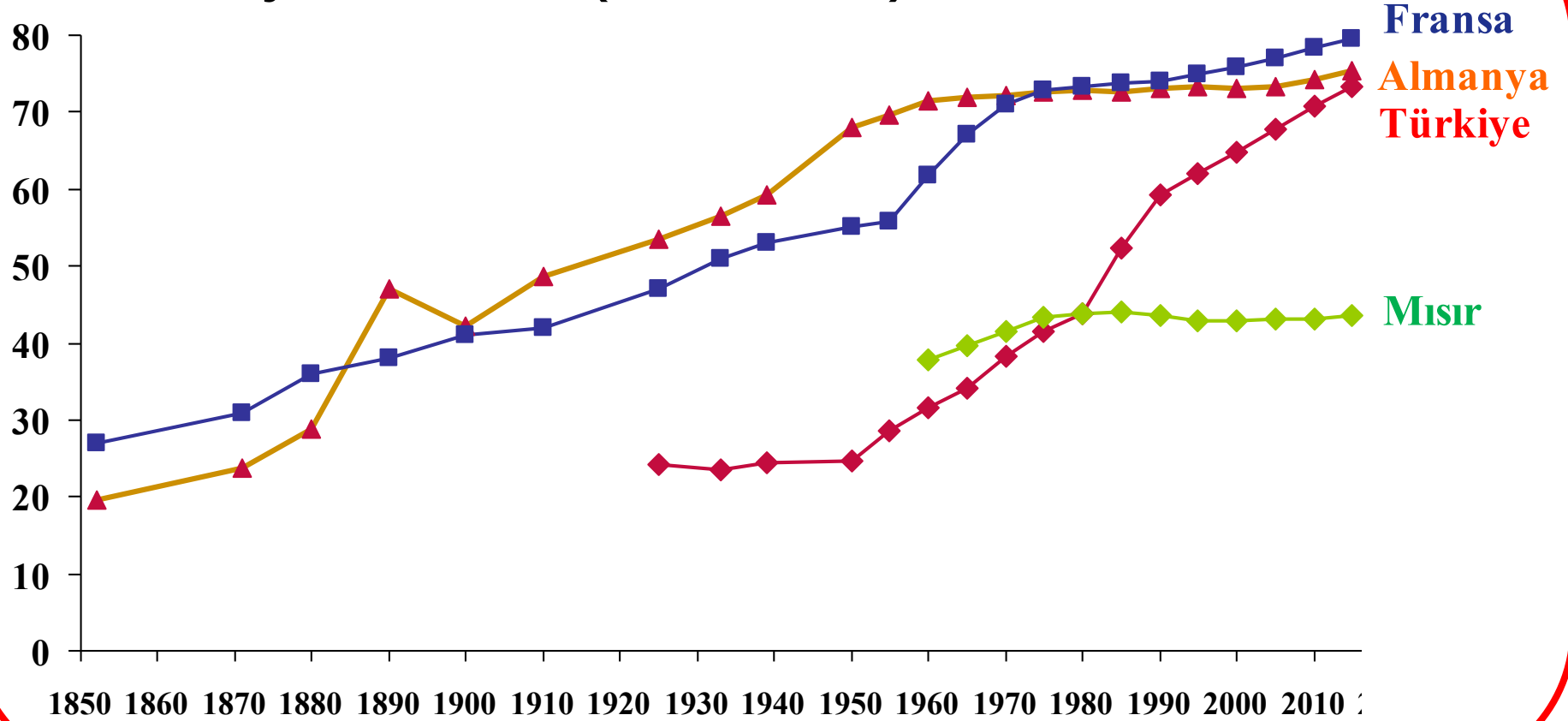
Bengisu ÖZENÇ

30.05.2016

Büyümenin kaynağı: 1950'lerden bugüne yüksek hızlı kentleşme

Fransa ve Almanya'nın 3 nesilde geldiği noktaya biz tek bir nesilde geldik!

Kentleşme oranları (1850-2014)

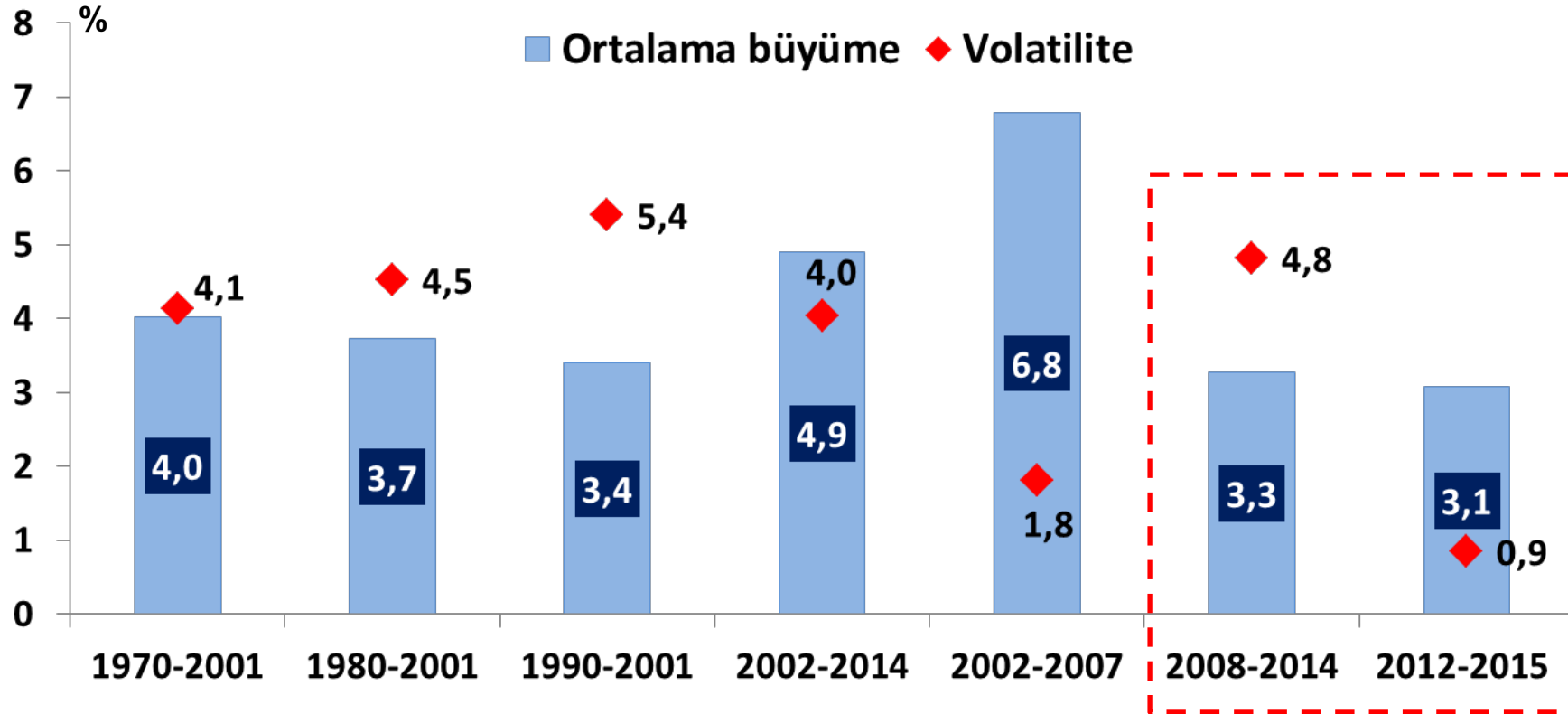

Sources: Hoffmann, Walter G. 1965. Das Wachstum der deutschen Wirtschaft seit der Mitte des 19. Jahrhunderts. Berlin: Springer. in Sophia Twarog. 1997. *Heights and Living Standards in Germany, 1850-1939: The Case of Württemberg*. University of Chicago Press. World Urbanization Prospects, the 2014 revision, United Nations, Department of Economic and Social Affairs. Growth of the world's urban and rural population, 1920-2000, United Nations, 1969, s.105-106.

Ruşen Keleş, *Kentleşme Politikası*, İmge Kitabevi, 1996'tan aktaran Zekeriya Çalışkan, Türkiye'de Şehirleşme ve Gecekondulaşma, *Doğu Anadolu Bölgesi Araştırmaları*, 2006

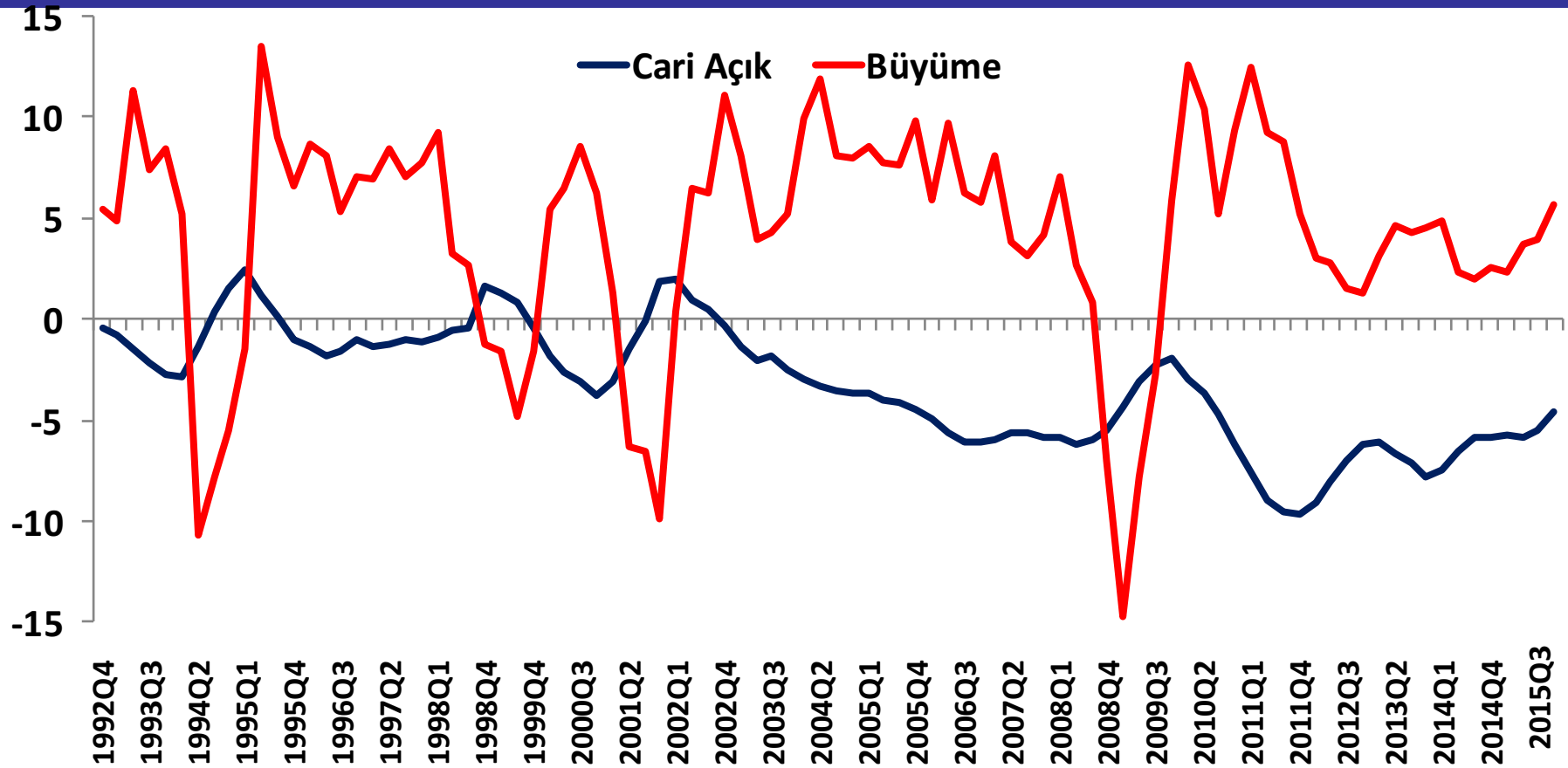
Dünün büyüme modelleri bugün için yeterli değil

Dönemler itibarıyla ortalama büyüme oranları ve volatiliteler (1970-2015)

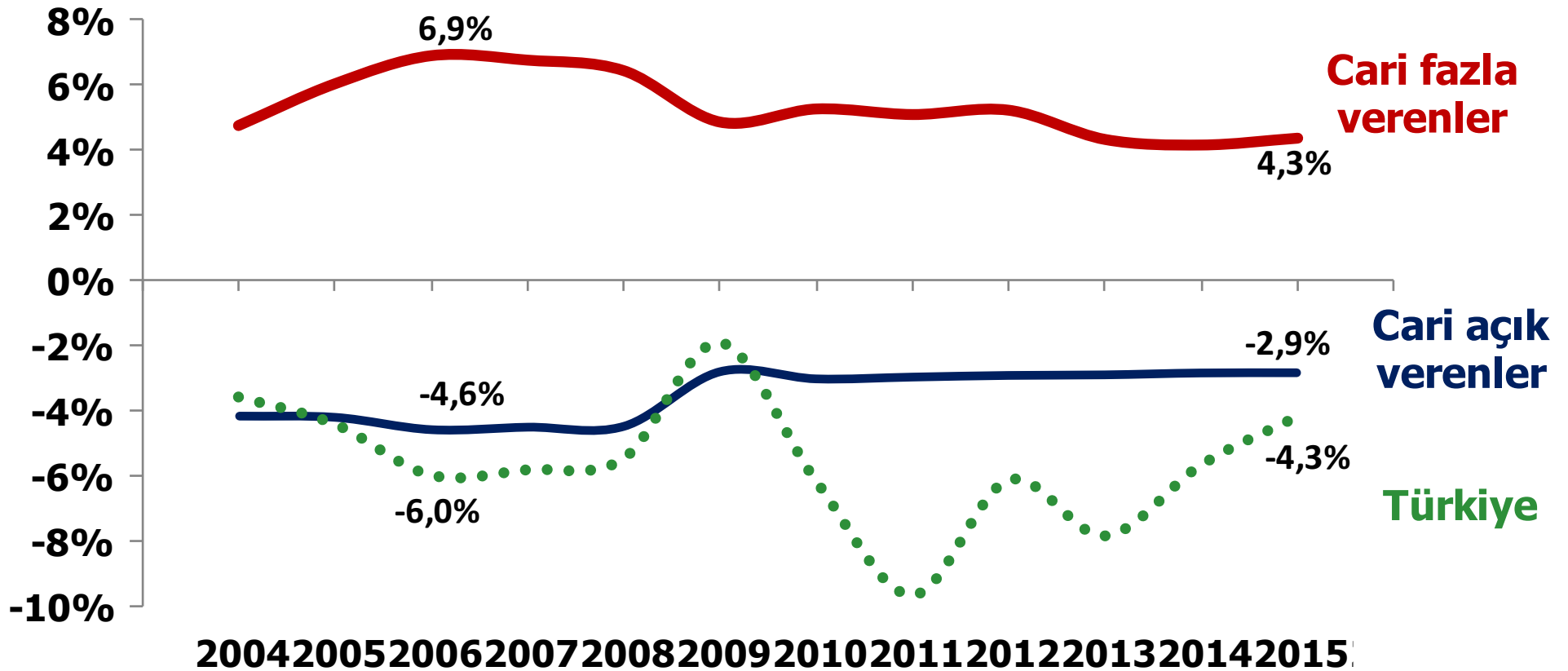
...artık büyüebilmek için daha yüksek cari açık vermemiz gerekiyor

Cari Açık (% GSYİH) ve Büyüme (çeyreklik, 1992:Q4-2015:Q4)

Ve Türkiye yüksek cari açık veren diğer ülkelerden ayrışıyor

Cari fazla verenler, cari açık verenler (% GSYİH) (2004-2015*)

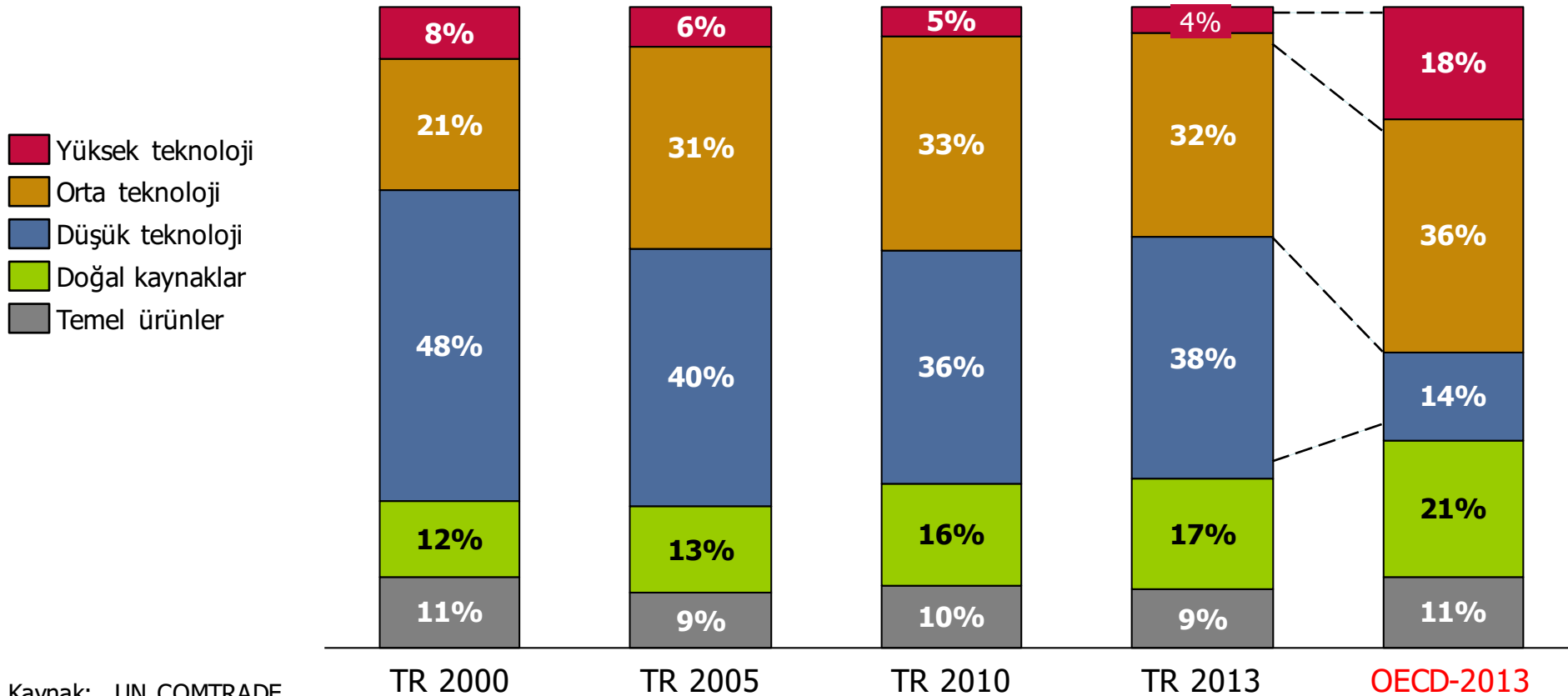
Kaynak: IMF, Dünya Ekonomik Görünümü

*IMF tahmini

Yeni modeller bulmalıyız...

Türkiye'nin ihracatında yüksek teknolojili ürünlerin payı OECD ortalamasının çok altında

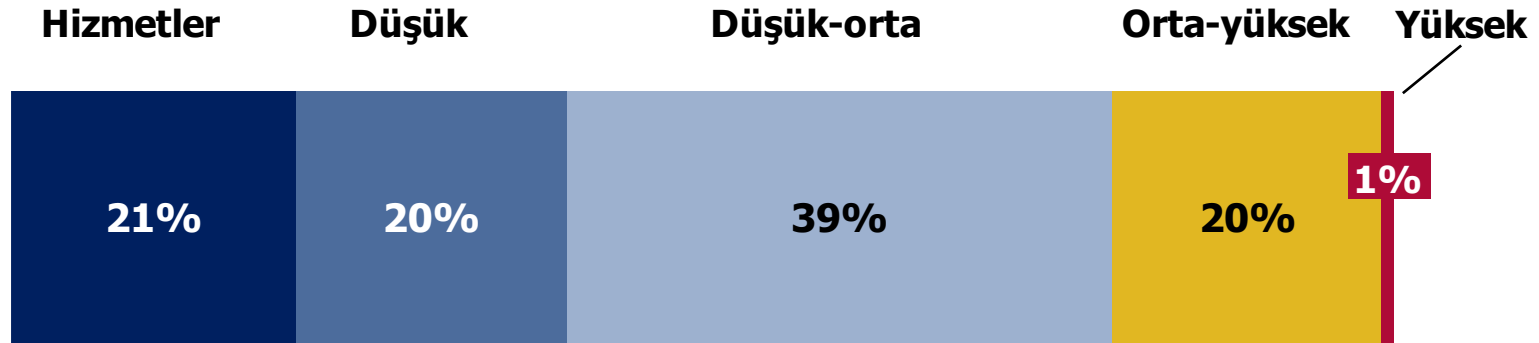
İhracatın teknoloji içeriğine göre dağılımı, 2002-2012, Türkiye & OECD

Sıkıntı yalnızca ihracat kompozisyonunda değil...

Türkiye yüksek teknolojili doğrudan yabancı yatırım konusunda da sorun yaşıyor

Türkiye'ye gelen doğrudan yabancı yatırımın teknoloji içeriği, 2003-2014

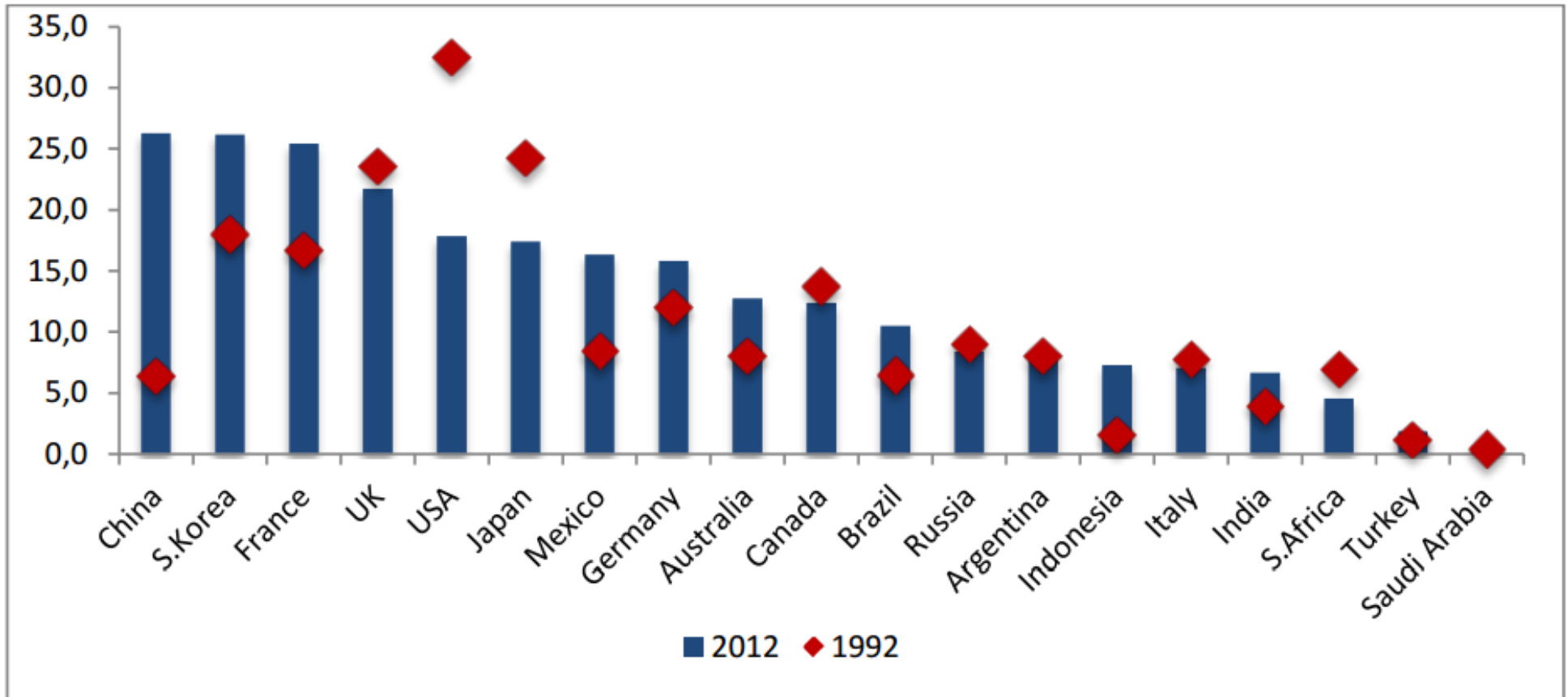

Kaynak: FdiMarkets, TEPAV hesaplamaları

* Teknoloji sınıflandırması OECD ile uyumlu olacak şekilde Eurostat teknoloji sınıflandırmasından alınmıştır.

Yüksek teknolojili ihracatını artıran ülkeler var...

G20 ülkelerinin toplam ihracatlarında yüksek teknolojili ürünlerin payı (%)
1992 & 2012

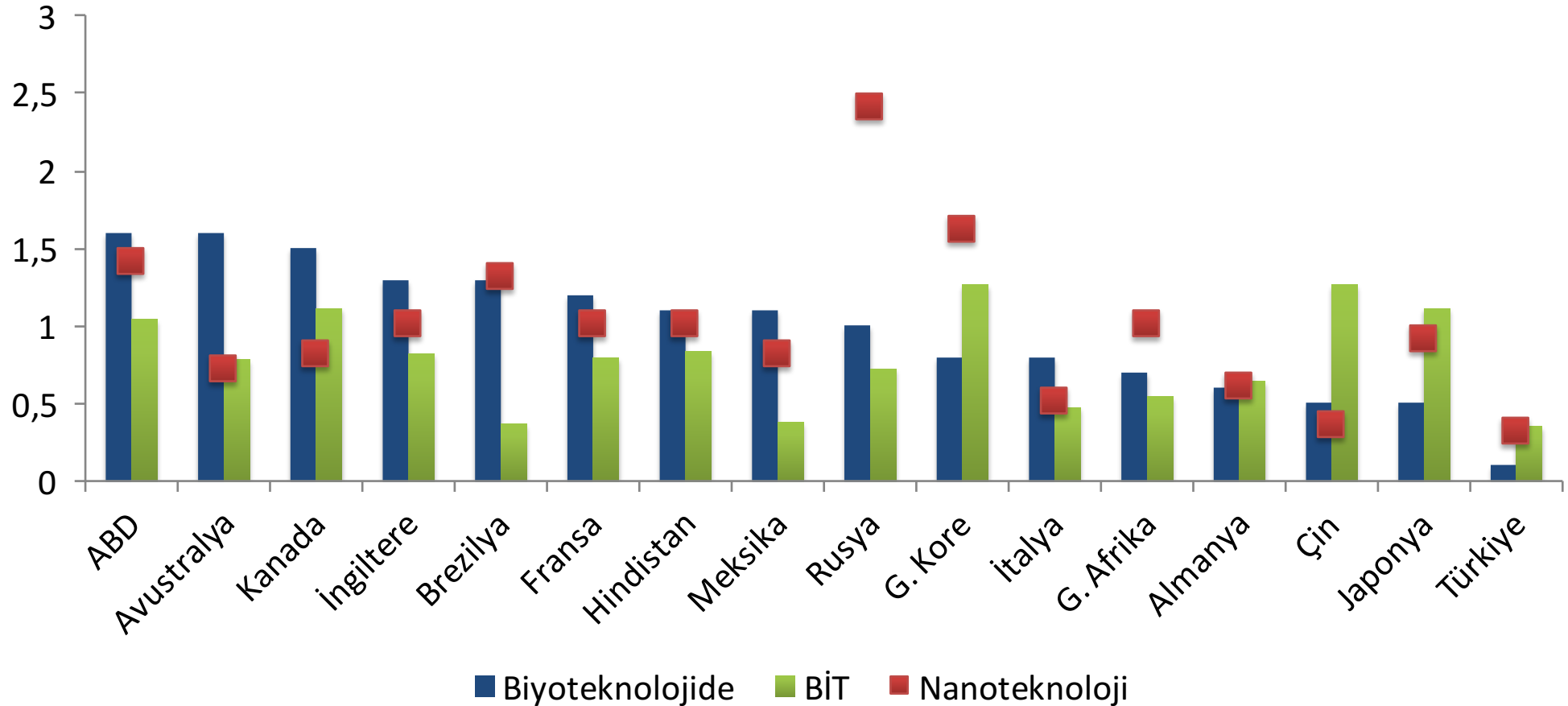

Küresel gündem sürdürülebilirlik teması etrafında şekilleniyor

- Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri, üzerinde uzlaşmış uluslararası bir çerçeve sunuyor
  - Şimdi bu hedefleri gerçekleştirmek için yeni bir şeyler yapmak gerekli
- Yeni teknolojiler sürdürülebilir büyüme ve kalkınmanın en önemli parçalarından birini oluşturuyor
  - Yeni teknolojilerin etkisiyle sanayiden hizmetlere, tarımdan enerjiye işlerin yapılma biçimleri değişiyor
- Karbon bazlı teknolojiler karbona bağımlı büyümeyi beraberinde getiriyor
  - Yeni teknolojilerle birlikte büyüme ve sürdürülebilirlik arasındaki ilişkiyi değiştiriyor

Artık dünyada sanayi politikasının merkezinde yeni teknoloji platformları var

Ülkelerin nanoteknoloji, biyoteknoloji ve BİT alanlarındaki göreceli üstünlükleri (2013)

Yeni teknolojilerin transferi ve yaygınlaştırılması sanayi politikamızın merkezinde olmalı: Seçebilmek önemli

- Tekil olarak sektörlere odaklanmak yerine aynı anda birden fazla sektörü dönüştürme kapasitesine sahip yeni teknoloji platformlarına odaklanmak gerekli
  - Biyoteknoloji, nanoteknoloji, BİT
  - Tek bir teknoloji ile farklı sektörlerde verimliliği artırmak mümkün
- Teknolojiyi seçebilmek, teknoloji transferini ve teknolojiyi yaygınlaştırmayı hedeflemek gerekli
  - Hızlandırıcı sektörün belirlenmesi: Hangi teknoloji hangi hızlandırıcı sektör yoluyla transfer edilmeli?
  - Yaygınlaştırma mekanizmasının tasarlanması: Transfer edilen teknoloji diğer sektörlerle nasıl yaygınlaştırılacak?

Artık yatırım ufkunun daha uzun olması gerekiyor

- İç göçle (ve iç taleple) büyüyen bir ülkede inşaat, altyapı ve hizmetler sektörü yatırımlarının geri dönüşü hızlı oluyordu
- Şimdi ileri teknolojili ihracatın öneminin artmasını istediğimiz bir Türkiye'de özel sektörde yatırım ufkunun öncelikle uzaması gerekiyor
- Yetmez; aynı zamanda o uzayan yatırım ufku süresince kamuda politika belirliliğini güvence altına almak da gerekli

1785'ten 2020'ye Inovasyon Dalgaları

